

PREEK 1E ZONDAG ADVENT 2018C – KRIJTBERG

Bart van Emmerik SJ

Schoongewassen, keurig gekamd, netjes aangekleed in nette kleren die je niet lekker zitten. Terwijl je eigenlijk wilt voetballen met je vrienden, zit jij je dood te vervelen op de bank wachtend tot die deftige oom uit het buitenland op bezoek komt. Is dat wat Paulus van ons verwacht als hij schrijft dat we onberispelijk en heilig moeten zijn en wachten tot de Heer komt? Welke onberispelijkheid wordt van ons christenen verwacht? Hij sterkt uw hart zodat gij onberispelijk zijt en heilig voor het aanschijn van God onze Vader bij de komst van onze Heer Jezus. Wat is onberispelijk in dit verband? En op wie wachten we?

Als we naar Jezus zelf kijken, zien we geen deftige oom of een onberispelijk schoongewassen engel rondlopen, maar een mens die zich tussen de mensen begeeft. Hij schermt zich niet af in heiligheid zich verschansend achter hemelse geraniums, maar gaat eten bij tollenaars en laat z'n voeten wassen door de tranen van een zondige vrouw. Hij maakt z'n handen vuil door tegen de opvattingen van de gevestigde orde in te gaan en gooit de handel van handelaars in de tempel omver, omdat als het om goddelijke, levensbelangrijke waarden gaat, we geen compromissen mogen sluiten. Daar ligt de onberispelijkheid die Jezus zoekt en ook van ons vraagt: je zo helder en krachtig als mogelijk geven aan God in dienst aan Zijn droom voor ons, de schepping, met een gevoelige antenne voor de meest kwetsbaren daarin. Jezus' onberispelijkheid is: helder zijn in je afstemming op God, niet sjoemelen met wat het evangelie vraagt: God beminnen met heel je hart en je naaste liefhebben als jezelf. Daarom laat Paulus ons bidden om kracht om onberispelijk te zijn. Hij laat ons niet vragen om een doekje om alles wat stoort of niet perfect is uit ons bestaan weg te poetsen.

Dat is vaak wel de onberispelijkheid die we nastreven en waarmee we slechts onszelf dienen en anderen belasten: alles in ons bestaan moet goed op orde zijn, controleerbaar, maakbaar en overzichtelijk, zodat wij ons geluk zo maximaal mogelijk kunnen bereiken. Als er iets storends is of tegenloopt dan hangen we gefrustreerd in de gordijnen. De perfectie en onberispelijkheid waar de wereld naar streeft, alles op orde, alles zo mooi en zo goed mogelijk georganiseerd, legt lasten op schouders en maakt machteloos en onvrij. Zo was daar een jongeman die besloot herder te worden, juist om dat te ontvluchten. Ja, een echte herder die met een kudde schapen rondtrekt door Nederland, ze scheert en hun wol verkoopt. Maar ook daar stuitte hij op klemmende regeltjes die het herderen lastig maakten. Soms moest hij met zijn kudde ook door de bebouwde kom van een dorp of stad. Een keer had hij in paniek zijn ouders opgebeld omdat zijn schapen ontlasting hadden achtergelaten in een dorpskern. Toen die met stoffer en blik kwamen aanzetten, troffen ze een ambtenaar van de gemeente, opgeroepen door de eigenaar van de plaatselijke ijssalon, met een boete vanwege de 'overlast'.

Het zou wel eens kunnen zijn dat we onze beklemmende onberispelijkheid moeten opgeven. Onze drang naar perfectie en controle, waarin alleen wijzelf met ons geluk en bestaan veilig willen stellen, onze straatjes schoon willen houden en storende elementen wegpoetsen. Om een andere onberispelijkheid aan te nemen. Die van Jezus zelf: helderheid in je manier van leven, handelen vanuit een verlangen dat je deelt met Hem naar gerechtigheid, naar een wereld die ruimte schept voor alle schepselen om te ademen en te leven. Dan straalt je de 'heiligheid' uit die Paulus verlangt in de tweede lezing.

Die heiligheid vraagt niet om een stoffer en blik of poetsdoekje. Maar wel om durf. Durven wij Christus, de goede herder, in de straten van ons leven laten komen, ook als Hij vandaag een boodschap met verontrustende beelden op het plaveisel van ons goed georganiseerd leventje laat vallen? Want de beelden die Jezus in het evangelie gebruikt, zijn storend: Planeten die in verwarring

geraken. Van oudsher helpen de hemellichamen bij het vinden van je weg. Maar wat als jouw vertrouwde oriëntatiepunten wegvallen, zoals je prestaties, je carrièremogelijkheden, de goedkeuring van anderen, je bezit? Het is alsof Jezus ons wil zeggen: Ik zie jullie mensen je veiligheid vooral zoeken in wat je nu ziet en verworven hebt. Dat alles kan echter zomaar uit je bestaanshorizon wegvallen. Je kunt dat alles niet met je meenemen als het einde of jouw einde gekomen is. Oriënteer je daarom op wat God ons geeft en blijvende waarde heeft. Geloof dat God ons niet uit zijn handen laat vallen, ook als het dierbare en vertrouwde je lijkt te ontvallen. Wees wakker en moedig en blijf investeren in onderlinge liefde en in gerechtigheid, drukt Paulus ons op het hart. Met de bereidheid om onze handen uit de mouwen te steken en soms vuil te maken.

Die wakkere en moedige geest wil Paus Franciscus ook in de Kerk. Zo zei hij enkele jaren geleden dat hij liever een Kerk heeft die zich buiten op de straat waagt, met het risico daarbij deuken op te lopen, dan een Kerk die zich veilig achter de geraniums afschermt. Dus misschien moeten we vandaag niet te lang in onze zondagse kleren binnen zitten te wachten op de komst van een rijke oom, maar onze buitenkleding aantrekken en ons met Christus naar buiten wagen, met het risico dat we vlekken of scheuren oplopen. Dat is de onberispelijkheid die ons past.